

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urto/6/2021
Identifikačné číslo spisu:	3021200048
Dátum vydania rozhodnutia:	09.09.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:3021200048.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v konaní o uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia podľa zákona č. 549/2011 Z. z., o odvolaní prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2021, sp. zn. 23Ntc/1/2021, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením dňa 9. septembra 2021 v Bratislave, takto

rozhodol:

I.) Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. sa rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2021, sp. zn. 23Ntc/1/2021, z r u š u j e v celom rozsahu.

II.) Podľa § 17 ods. 1, ods. 3, ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. s poukazom na § 144 ods. 2 Tr. zák. sa rozsudok Krajského súdu v Českých Budějoviciach z 1. augusta 2019, sp. zn. 20T/6/2019, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 22. januára 2020, 8To/100/2019, ktorým boli

X. U. M., narodená XX. Y. XXXX v Z., trvale bytom Č., D. XXX, toho času Věznice Opava, občianka Slovenskej republiky a

X. L. U., narodený XX. L. XXXX v Z., trvale bytom Z., H. XX. D. XXXX/XX, toho čase Věznice Mírov, občan Slovenskej republiky

uznaní vinnými z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 140 ods. 2, ods. 3 písm. a), i), j) Trestného zákonníka Českej republiky (ďalej len „TZ ČR“) vo forme spolupáchateľstva podľa § 23 TZ ČR a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 178 ods. 1, ods. 3 TZ ČR vo forme spolupáchateľstva podľa § 23 TZ ČR na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenej dobe od 07:46 hod. do 11:50 hod. dňa 7. januára 2018 po predchádzajúcej dohode a vo vzájomnej súčinnosti, prišli zapožičaným osobným vozidlom zn. Mercedes Benz E 220 D čiernej farby, ev. č. V., medzinárodnej poznávacej značky SK, k mobilnému obytnému domu, ktorý je umiestnený na pozemku s par. č. XXX/XXX v katastrálnom území L., obec K., okres P., ktorý užívali poškodení manželia P. T., nar. X. U. XXXX a B. T., nar. X. D. XXXX, do mobilného domu obaja obžalovaní vstúpili pod zámienkou návštevy spojenej s doriešením predchádzajúceho pracovného a osobného vzťahu medzi poškodeným P. T. a obžalovanou U. M., jednak dojednaní obchodnej spolupráce pri predaji domácich spotrebičov v úmysle získať majetkový prospech a eventuálnom úmysle oboch poškodených usmrtiť pre prípad, že by sa od nich finančné prostriedky získať nepodarilo, po tom čo medzi obžalovanou U. M. a poškodeným P. T. nastala hádka a minimálne poškodený P. T. sa

postavil na odpor, proti nemu obžalovaní opakovane útočili nožmi do tváre, hlavy, krku, tyla, ramena, hornej časti hrudníka a chrbta, čím mu spôsobili 25 rezných a bodnorezných rán, okrem iného bodnoreznú ranu ľavej ruky svedčiacej o jeho obrane, 5 bodnorezných rán za a pod dolným úponom pravého ušného laloka, 2 bodnorezné rany na krku pravej vonkajšej krčnej tepny, jedna natrhujúca tretinu obvodu a druhá pretínajúca predchádzajúcu v jej pravej polovici, 2 bodnorezné rany vo výške ohryzku, 3 bodnorezné rany pravého ramena, 2 bodnorezné rany v oblasti prechodu šije a chrbta, ďalej bodnorezné rany pravého spánku, pravej kľúčnej kosti, v prednej podpažnej čiare na hrudníku vpravo, v temenotylovej krajine, na šiji, hrudnom koši, hornej strane pravého ramena a pravej lopatky, na pravej ruke, a bodnoreznú ranu začínajúcu v temennej krajine v strednej čiare, pokračujúcu do tylovej krajiny, prenikajúcu lebkou a pretínajúcu tvrdú plenu mozgovú, 2 rezné rany pravej ruky, rezné rany pravého očného kútika, dolnej pery, pravej kľúčnej kosti a chrbta, natrhnutie hornej pery, prepichnutie ľavého ramena, a najmenej 11 škrabancov spôsobených ostrým hrotovým nástrojom, pričom útok proti poškodenému bol vedený z rôznych strán, ďalej mu spôsobili povrchové nabodnutie pred kývačom hlavy vpravo i vľavo na krku, na vnútornom konci pravej kľúčnej kosti a tesne pod hrdlovou jamkou vpravo, svedčiace pre kontrolované použitie sily pri vyhrážke či snahe o donútenie k určitému konaniu, pričom útok bol poškodeným prežívaný ako bezprostredne ohrozenie života po dobu najmenej dvoch minút, keď vzhľadom k počtu a charakteru rán, poškodený trpel nielen bolesťou, ale hlavne psychickým strachom o život, bezprostrednou príčinou jeho smrti bolo vykrvácanie z množstva bodnorezných rán, z ktorých jedna natrhla krčnú tepnu a jedna prenikla do dutiny lebečnej, pričom poškodený na mieste zomrel a poškodenej B. T. spôsobili okrem iného jednu bodnoreznú a 2 rezné rany ľavej ruky, svedčiace o jej obrane, rezné a bodnorezné rany krku po hrdlovou jamkou, nad stredom kľúčnej kosti, ľavej paže, ľavej bočnej steny hrudníka a ľavého ušného laloka, viacpočetné škrabance, pričom bezprostrednou príčinou jej smrti bolo vykrvácanie z hlbokkej bodnoreznej rany vpravo na krku pretínajúcou a natrhujúcou ľavú spoločnú krčnú tepnu, ktorá na mieste zomrela a následne v mobilnom dome odcudzili kľúče od bytu poškodených T. v prvom nadzemnom podlaží domu č. p. XX v obci K. - B. K., okres P., do ktorého po vzájomnej dohode a vo vzájomnej súčinnosti s obžalovaným L. U. za pomoci odcudzených kľúčov vnikla U. M., kde na škodu oboch poškodených P. T. a B. T. odcudzila príručný trezor s finančnou hotovosťou najmenej 400 000 Kč, spoločne potom obžalovaní odišli na Slovensko, kde odcudzenú hotovosť vymenili za eurá a následne cez Maďarsko do Rumunska, kde boli 18. januára 2018 obaja zadržaní,

za čo bol odsúdený U. M. podľa § 140 ods. 3 TZ ČR, § 43 ods. 1 TZ ČR, § 54 ods. 1, ods. 2 TZ ČR uložený úhrnný výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 28 rokov a odsúdenému L. U. podľa § 140 ods. 3 TZ ČR, § 43 ods. 1 TZ ČR, § 54 ods. 1, ods. 2 TZ ČR uložený úhrnný výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 27 rokov, na výkon ktorých boli obaja podľa § 56 ods. 2 písm. b) TZ ČR zaradení do väznice so zvýšenou ostrahou,

na území Slovenskej republiky u z n á v a u odsúdených U. M. a L. U. s a v y k o n á vo výmere 25 rokov.

III.) Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. budú odsúdení U. M.Á. a L. U. vo výkone trestu p o k r a č o v a ť v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 19. apríla 2021, sp. zn. 23Ntc/1/2021, vo výrokoch I. a II. v rámci bodu 1) podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. uznal rozsudok Krajského súdu v Českých Budějoviciach z 1. augusta 2019, sp. zn. 20T/6/2019, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 22. januára 2020, sp. zn. 8To/100/2019, ktorým bola U. M. a L. U. uznaní vinnými z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 140 ods. 2, ods. 3 písm. a), i), j) TZ ČR spolupáchateľstvom podľa § 23 TZ ČR a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 178 ods. 1,

ods. 3 TZ ČR spolupáchateľstvom podľa § 23 TZ ČR na tam uvedenom (a uznávacím rozsudkom prevzatom) skutkovom základe, za čo im bol podľa § 140 ods. 3 TZ ČR a § 43 ods. 1 TZ ČR, § 54 ods. 1, ods. 2 TZ ČR uložený úhrnný výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 28 rokov u U. M. a 27 rokov u L. U., na výkon ktorých boli podľa § 56 ods. 2 písm. b) TZ ČR zaradení do väznice so zvýšenou ostrahou s tým, že odsúdení U. M. a L. U. uložený trest odňatia slobody na území Slovenskej republiky vykonajú, a zároveň vo výrokoch I. a II. v rámci bodu 2) odsúdených na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia s tým, že na výroky uznaných rozsudkov Českej republiky týkajúcich sa uložených trestov vyhostenia, prepadnutia veci, ochranného opatrenia zhabania veci a výroku o náhrade škody sa tento (uznávací) rozsudok nevzťahuje.

Proti tomuto rozsudku podala prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátorka“) 3. mája 2021 odvolanie v prospech odsúdených U. M. a L. U..

Uviedla, že podľa právnej úpravy Českej republiky možno páchateľovi vraždy uložiť trest odňatia slobody vo výmere 15 - 20 rokov, výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 20 - 30 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Tak zo slovenskej, ako aj z českej právnej úpravy plynie, že pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie sa vyžaduje splnenie ďalších podmienok, ktoré Krajský súd v Českých Budějoviach nezistil, a preto tento trest ani neuložil. Z tohto dôvodu naň nie je možné pri rozhodovaní o uznaní a výkone prihliadať ako na najprísnejší trest, ktorý možno páchateľovi uložiť za ten ktorý trestný čin. Ak by sme prijali výklad krajského súdu, potom by bolo nutné akceptovať akúkoľvek dĺžku trestu, ktorá by bola odsúdenému uložená cudzozemským rozhodnutím. Zvolený výklad negarantuje občanom Slovenskej republiky, že im za trestný čin bude ukladaný trest v rovnakej dĺžke, ako by ho ukladali súdy Slovenskej republiky.

Na podklade týchto skutočností prokurátorka navrhla, aby odvolací súd označené rozsudky Českej republiky podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. uznal, a zároveň aby podľa § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodol tak, že U. M. a L. U. si na území Slovenskej republiky vykonajú 25 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia.

K odvolaniu prokurátorky sa odsúdení M. a U. nevyjadrili.

Dňa 27. mája 2021 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené odvolanie prokurátorky i kompletný spisový materiál. Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 518 ods. 4 Tr. por.) preskúmal na podklade včas podaného odvolania (§ 309 ods. 1 Tr. por.) prokurátorky zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že jej odvolanie je dôvodné.

Podľa § 517 ods. 1 Tr. por. cudzie rozhodnutie sa uzná tak, že trest v ňom uložený slovenský súd nahradí trestom, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval. Slovenský súd nesmie pritom uložiť trest prísnejší, ako bol trest uložený v cudzom rozhodnutí, ani ho premeniť na iný druh trestu.

Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. ak dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody uloženého uznaným cudzím rozhodnutím sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd v rozhodnutí o uznaní súčasne rozhodne, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny podľa odseku 1. Tento postup je vylúčený, ak súd uzná cudzie rozhodnutie len pre niektorý z viacerých trestných činov, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná. Súd môže rozhodnúť o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia len po predchádzajúcej dohode s justičným orgánom štátu pôvodu.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. ak sa rozhodnutím o trestnej sankcii uložila trestná sankcia v trvaní, ktoré nie je zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 trvanie trestnej sankcie primerane upraví. Takto upravená dĺžka trvania trestnej sankcie nesmie byť kratšia ako najdlhšie trvanie ustanovené pre rovnaké trestné činy podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. súd nesmie podľa odsekov 1 až 3 uložiť prísnejšiu trestnú sankciu z hľadiska jeho druhu alebo dĺžky, ako bola uložená v rozhodnutí.

Úvodom odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne zistil podmienky pre uznanie a výkon (vyššie označených) rozsudkov Krajského súdu v Českých Budějoviciach a Vrchného súdu v Prahe (s. 5 ods. 3 - s. 6 ods. 4). Odvolací súd sa ale nemohol stotožniť s jeho následnými úvahami, podľa ktorých uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 28 rokov, resp. 27 rokov je v súlade s Trestným zákonom, keďže na Slovensku by páchatelia za predmetný skutok mohli dostať aj doživotie. Z ustanovenia § 46 Tr. zák. je nepochybné, že na území Slovenskej republiky možno uložiť trest odňatia slobody buď na dobu určitú - a to najviac na dobu 25 rokov, alebo možno uložiť trest odňatia slobody na dobu neurčitú - na doživotie. Ak teda boli uznávanými rozsudkami ukladané tresty na dobu určitú (keďže, ako uvádza prokurátorka, podľa českých právnych predpisov neboli zistené podmienky na uloženie doživotia) a táto doba presahuje maximálnu prípustnú dĺžku stanovenú zákonom, potom je potrebné ju v intenciách § 17 ods. 3, ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. primerane upraviť.

Ak by sme pripustili výklad krajského súdu, potom by justičné orgány Slovenskej republiky museli uznávať aj tresty ukladané na tzv. sčítacej zásade (používanej hlavne v angloamerickej právnej kultúre), ktoré nezriedka presahujú desiatky rokov. U takto odsúdených osôb by potom vo svetle § 67 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mohla byť splnená formálna podmienka pre podmienené prepustenie z výkonu trestu neskôr (po troch štvrtinách vykonaného trestu) ako u tých, ktorým bol uložený trest odňatia slobody na doživotie (a ktorí by ju tak splnili po výkone 25 rokov). Z týchto dôvodov súd v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. tresty uložené českými rozsudkami primerane upravil. Pokiaľ ide o zaradenie odsúdených do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia, súd poukazuje na právne úvahy zo s. 7 ods. 4 rozsudku krajského súdu, s ktorými sa bezo zvyšku stotožnil.

K žiadosti odsúdenej M. doručenej 7. mája 2021, aby tunajší súd so svojím rozhodnutím vyčkal na rozhodnutia českých súdov vo veciach ďalších ňou uplatnených opravných prostriedkoch súd uvádza, že podľa informácie z 23. augusta 2021, Najvyšší súd Českej republiky uznesením z 25. novembra 2020, sp. zn. 6 Tdo 986/2020, odmietol dovolanie odsúdenej a rovnako Ústavný súd Českej republiky uznesením z 18. mája 2021, sp. zn. II. ÚS 606/2021, ako zjavne neopodstatnenú odmietol aj jej ústavnú sťažnosť (proti označeným uznávaným rozsudkom a uzneseniu dovolacieho súdu).

Na základe tohto najvyšší súd rozhodol tak, že odvolaniu prokurátorky vyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 518 ods. 4 Tr. por. v celom rozsahu zrušil a podľa § 17 ods. 1, ods. 3, ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. s poukazom na § 144 ods. 2 Tr. zák. rozhodol tak, že označené rozsudky uznal s tým, že odsúdení M. a U. si vykonajú trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov, v ktorom budú podľa § 517 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. pokračovať v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

